

ਐਸਐਸ ਕੰਗ ਅਤੇ ਐਮਐਸ ਲਿਬਰਹਾਨ ਜੇ.

ਫੂਡ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਮੋਗਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ, — ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 5527

11 ਮਾਰਚ 1988

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV) - ਐੱਸ. 2(ਆਂ)—ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ—ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ* ਨਹੀਂ ਹੈ — ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ -ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ —ਕਰਮਚਾਰੀ—ਕੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ/ਮਿਲਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੁੱਧ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇੱਕ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਂਦਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਦੁੱਧ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਕਲੈਰੀਕਲ ਡਿਊਟੀ ਹੈ। ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਦੀ ਵੰਡ ਇੱਕ ਦਸਤੀ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਚਾਰੇ ਦੇ ਭੂਤ ਟਰੇਸ਼ਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਹੁਨਰਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਹੱਥੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਕੰਮ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਆਂ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਜੋ ਕਿ (ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ) ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ

ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਖੋਜ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਆਂ) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। (ਪੈਰਾ 8)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ, ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਿਆ; ਅਤੇ

- (a) ਸਰਟੀਓਰਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਜੋ ਕਿ ਅਪ੍ਰਗੇਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, Annexure P/4;
 - (b) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ;
 - (c) P/1 ਤੋਂ P/9 ਦੀਆਂ ਅਸਲ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ;
 - (d) ਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਗਈ;
 - (e) ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ;
 - (f) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ।
- ਐਨ ਕੇ ਸੋਢੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ ਐਨ ਰੈਨਾ ਅਤੇ ਸੁਵੀਰ ਦੀਵਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ)।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੇ.ਐਸ.ਖੇਹਰ ।

ਨਿਮੋ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ

। ■

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ ਐਸ ਕੰਗ, ਜੇ.-

1.) ਇਹ 3 ਮਾਮਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ-ਬੁਰਜ਼ ਤੱਥੀ ਬੈਂਕ ਡ੍ਰੌਪ ਮੁੱਢਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ. ਸਬੋਤਾ (ਸਖੇਪ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਜਵਾਬਦਾਤਾ' ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਨੂੰ 1962 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਫੂਡ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਮੋਗਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ' ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . 9 ਮਈ, 1978 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਲੂ - ਸਫਾਈ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ('ਏ. ਸੀ.) ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। : t' ਸਖੇਪ ਲਈ). ਇਹ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ:

"ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ. ਸਾਬੋਤਾ, ਕਰਮਚਾਰੀ, ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਰਾਹਤ/, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?"

2. ਪੈਡੈਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਆਂ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। 500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਈ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਅਕੁਸ਼ਲ, ਦਸਤੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਕਲੈਰੀਕਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ:

(1) ਕੀ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾਲਾ ਮਾੜਾ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ?

3. ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4599 ਆਫ 1979 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 24 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਨੰ: 1 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“1(ਏ) ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ. ਸਹੋਤਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਆਂ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ?

(ਅ) ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਵੈਧ ਹੈ?

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੇਸ ਦੀ ਫਾਈਲ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਬਠਿੰਡਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵਾਸੀ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਆਂ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 22 ਜੂਨ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 4), ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

4. ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਵਾਂ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਭਾਵ 9 ਮਈ, 1978 ਜਦੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

“(ਆਂ) “ਵਰਕਮੈਨ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਟਿਸ ਸਮੇਤ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਅਕੁਸ਼ਲ ਮੈਨੂਅਲ,

food Specialities Ltd., Moga v. Presiding Officer and another
(S. S. Kang, J.)

ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਛਾਂਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਛਾਂਟੀ - ment ਨੇ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ: -

- (i) ਜੋ ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950 (1960 ਦਾ 46), ਜਾਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ 45), ਜਾਂ ਨੇਵੀ (ਡਿਸਕ ਪਲਾਈਨ) ਐਕਟ, 1934 (1934 ਦਾ 34), ਜਾਂ
- (ii) ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜੇਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (ਹਾਇ) ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (iv) ਜੋ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ, ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ" .

5. ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ: ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

6. ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਗਵਾਹ ਟੀ.ਐਸ.ਸੰਧੂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। 16 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਡਿਊਟੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ: -

- (a) ਦੁੱਧ ਭੰਡਾਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ;
- (b) ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਕੰਟਰੋਲ;
- (c) ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ;
- (d) ਦੁੱਧ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਵੰਡ;
- (e) ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਦੀ ਵੰਡ;

- (f) ਚਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ;
- (g) ਕਿਸਾਨ ਸਿੱਖਿਆ;
- (h) ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ
- (i) ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਡਿਊਟੀਆਂ।

7 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

- (1) ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ;
- (2) ਏਜੰਸੀਆਂ/ਠਿਕੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਦੁੱਧ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਥੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ 50% ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ;
- (3) ਹਰੇਕ ਏਜੰਸੀ ਲਈ 'ਏ' ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ/ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਦੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ;
- (4) ਦੁੱਧ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, CFM ਟਿਊਬਵੈੱਲ, ਸਿਲੇ ਟਾਵਰ, ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
- (5) ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਭੁਗਤਾਨ, ਕਟੌਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ/ਠਿਕੇਦਾਰਾਂ/ਏਜੰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮੈਂਟਲ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਅਤੇ ਡਾਇਲ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਵੇ।
- (6) ਦੁੱਧ ਸਪਲਾਇਰਾਂ/ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ CFM ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀਕਰਨ, ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਅਤੇ ਸਿਲੇਜ ਦੀ ਲੋੜ;
- (7) ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਮੈਕਸ ਨਾਲ ਭਿੱਜਣ ਅਤੇ ਔਰੋਫੈਕ 2-ਏ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਬਿਹਤਰ ਵੱਡੇ ਦੇ ਹੁੰਡ ਲਈ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਵਰਫਲੂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪਰਚੇ ਵੰਡ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ।

food Specialities Ltd., Moga v. Presiding Officer and another
(S. S. Kang, J.)

- (8) ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਬਲਕ ਅਤੇ ਔਸਤ ਚਰਬੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥੋਕ ਨੂੰ ਔਸਤ ਚਰਬੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (9) ਬੋਰਸੀਮ ਦੀ ਅਗੇਤੀ ਬਿਜਾਈ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ, ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੋਰਸੀਮ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਬੀਜ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;
- (10) ਪਸ਼ੂ ਚਾਰੇ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦਾ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਮਿਸ਼ਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਦੁਆਰਾ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸਦੀ ਵੰਡ।
- (11) ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਾਟ/ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ •
- (12) ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ;
- (13) ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਕ ਐਨੀ ਐਕਸਯੂਰ 'ਸੀ' ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਵੈਟਰਨਰੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਤਸਵੀਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ;
- (14) ਦੁੱਧ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਵੰਡ;
- (15) ਚਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ;
- (16) ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ;
- (17) ਮਾੜੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ; ਅਤੇ
- (18) ਦੁੱਧ ਦੇ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਏਜੰਸੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦਾ। ਦੁੱਧ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇੱਕ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। • 'ਦੁੱਧ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਕਲਰਕ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ। ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਦੀ ਵੰਡ ਇੱਕ ਦਸਤੀ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਚਾਰੇ ਦੇ

ਡੈਮਨ ਸਟ੍ਰੋਸ਼ਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਹੁਨਰਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। 7 ਅਗਸਤ, 1968 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਮਪੂਰਣ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੀਲਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਹੱਥੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਬਿੱਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਮੱਗਰੀ ਹਿੱਸਾ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ੍ਰੀ ਐਨ ਕੇ ਸੋਢੀ ਦੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿ 9 ਮਈ, 1978 ਦਾ ਹੁਕਮ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਪਲੇਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(7) ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਬਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

food Specialities Ltd., Moga v. Presiding Officer and another
(S. S. Kang, J.)

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਈ ਵਾਰ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਟੂਰ 'ਤੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਕੱਲੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕੋਈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਤ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ) ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਕੁਸ਼ਲ, ਅਕੁਸ਼ਲ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ *ਬਰਮਾ ਸ਼ੈਲ ਆਇਲ ਸਟੋਰੇਜ ਐਂਡ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬਰਮਾ ਸ਼ੈਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਟਾਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (1) ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ S. 2(s) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਸ਼ਲ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੰਮ, ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਦਾ ਕੰਮ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ [S. 2(s) ਵਿੱਚ] ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣਨਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪਵਾਦਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ 'ਵਰਕਮੈਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਗੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਕੰਮ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਆ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਦਾ ਕੰਮ - ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਾਮੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਕੇ. ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ

(1) 1970 (II) LLJ 590.

(2) 1983(2) LLJ (429).

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਆਂ) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ <ਐਸ. ਕੇ. ਵਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ-

"ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਕੁਸ਼ਲ ਜਾਂ ਅਕੁਸ਼ਲ ਮੈਨੂਅਲ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਕੰਮ" ਦਾ ਉਦੇਸ਼ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਸ਼ਲ ਕੰਮ, ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੰਮ, ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਦਾ ਕੰਮ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਇਰਾਦਾ ਸਮੁੱਚੀ "ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ" ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਅਤੇ "ਮਨਾ ਗੈਰੀ ਬਲ" ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੈ। ਇਹ, ਬੇਸ਼ਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, "ਉਦਯੋਗ", "ਕੰਮਕਾਰ", "ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ", ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਤੰਗ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਦੇ ਕੇ. ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹ, ਜੋ ਕਿ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਆਂ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਲਿਆ ਸੀ

food Specialities Ltd., Moga v. Presiding Officer and another
(S. S. Kang, J.)

ਡੀ ਪੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਐਡਮਿਨ. ਅਤੇ ਹੋਰ (3)। ਡੀ ਪੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਭਾਵੇਂ ਲੇਖਾ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਦੇ ਐਂਡ ਓ) ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਸਟੋਰ ਖਰੀਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਡਰਾਫਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕਲਰਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡੀ ਪੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬਰਮਾ ਸ਼ੈਲ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਡੀ ਪੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਇੱਕ ਕੰਮਕਾਰ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਖੇਹਰ ਨੇ ਸਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਪੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਬਰਮਾ ਸ਼ੈਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਐਮ ਐਮ ਪੁੰਛੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1986 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 415 -ਡੀ.ਬੀ

5 ਅਪ੍ਰੈਲ 1988

ਸਬੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦਾ 1)- ਐੱਸ. 105, 106 ਅਤੇ 113-ਏ — ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ
(1860 ਦਾ XLV) — ਐੱਸ. 302 — ਨਵ-ਵਿਆਹੁਤਾ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕਤਲ — ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ
ਦੋਸ਼ੀ— ਦਾਜ ਦਾ ਦੋਸ਼— ਸਿਰਫ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ — ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ
ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ— ਨਹੀਂ ਵਾਧੂ ਜਡੀਸ਼ੀਆ ਐਲ

(3) 1983(2) ਲੈਬ. ਅਤੇ IC 1629।